הִלְכוֹת נְשִׁיאַת כַּפַּיִם סִימָן קכח קל

נְשִׂיאַת כַּפַּיִם. (ח) (וְהַמִּנְהָג שֶׁלָּנוּ כְּבָר נִתְבָּאֵר לְעֵיל סִימָן קכ"ח (סמ"ד)): **ב** [ב]כֹּהֵן שֶׁעָבַר וְעָלָה לַדּוּכָן בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים בְּמִנְחָה, כֵּיוָן (ט) שֶׁהַדָּבָר יָדוּעַ שָׁאֵין שָׁם שִׁכְרוּת, הֲרֵי זֶה נוֹשֵׂא אֶת כַּפָּיו וְאֵין מוֹרִידִין אוֹתוֹ, מִפְּנֵי הַחֲשָׁד, שֶׁלֹּא יֹאמְרוּ פָּסוּל הוּא וּלְכָךְ הוֹרִידוּהוּ. הַגָּה: וְלָכֵן אוֹמְרִים בְּמִנְחָה בְּיוֹם כִּפּוּרִים אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אַף עַל גַּב דְּאֵין רָאוּי לִנְשִׂיאַת כַּפַּיִם, מִכָּל מָקוֹם הוֹאִיל וְאִם עָלָה לֹא יֵרֵד (י) מִקְּרֵי קָצַת רָאוּי (הגהות מיימוני (סדר תפילות טפח נכרות פוס ו)). וְכֵן נוֹהֲגִין בְּמִדִּינוֹת אֵלּוּ אַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ חוֹלְקִים:

ב רמב"ם פרק י"ד מהלכות תפלה (ה"ב).

קל רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם שֶׁאוֹמְרִים בִּשְׁעַת נְשִׂיאַת כַּפַּיִם. וּבוֹ סָעִיף אֶחָד:

א (א) * [א]מַאן דַּחֲזָא (ה) חָלְמָא, (ב) וְלֹא יָדַע מַאי חֲזָא, נִיקוּם קַמֵּי כָּהֲנֵי בְּשָׁעָה שֶׁעוֹלִים לַדּוּכָן (ג) וְנֵימָא הָכִי: רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי שֶׁלְּךָ (ד) וַחֲלוֹמוֹתַי (ג) שֶׁלְּךָ וְכוּ', וְיִכַּוֵּן (ה) דְּלִיסַיִם (גַּם) בַּהֲדֵי כָּהֲנֵי, דְּעָנֵי צְבוּרָא אָמֵן. (ג) (ו) וְאִי לֹא, לֵימָא הָכִי: אַדִּיר בַּמָּרוֹם שׁוֹכֵן בְּגְבוּרָה, אַתָּה שָׁלוֹם וְשִׁמְךָ שָׁלוֹם, יְהִי רָצוֹן שֶׁתָּשִׂים עָלֵינוּ שָׁלוֹם'. הַגָּה: (ז) וּבְמָקוֹם שֶׁאֵין עוֹלִין (ח) לַדּוּכָן, (ט) יֹאמַר כָּל זֶה בְּשָׁעָה שֶׁהַשְּׁלִיחַ צִבּוּר

א ברכות נ"ה (ע"ב).

בֵּאוּר הַיּטֵב

א (ה) **חָלְמָא.** לְאַפּוקֵי מֵאוֹתָן שֶׁאוֹמְרִים אוֹתוֹ בְּכָל יוֹם, וְגַם אֵינוֹ מוֹעִיל אֶלָּא אִם כֵּן אוֹמְרוֹ בּוֹ בַּיּוֹם שֶׁרָאָה הַחֲלוֹם. תּוֹרַת חַיִּים סוֹף פֶּרֶק (ק') [ה'] דְּבָבָא קַמָּא (נה. ד"ה הרואה הספר). וְאֵינוֹ נִרְאֶה לִי, דְּאִם כֵּן לָמָּה אוֹמְרִים אוֹתוֹ כָּל יִשְׂרָאֵל בְּרֶגֶל, דְּאִטּוּ כֻּלָּם רָאוּ חֲלוֹם רַע בּוֹ בַּיּוֹם, אֶלָּא עַל כָּרְחָךְ אוֹמְרִים אוֹתוֹ עַל חֲלוֹמוֹת שֶׁרָאוּ בְּיָמִים אֲחֵרִים, וּמִכָּל מָקוֹם לֹא יָשָׁר לְאָמְרוֹ בְּכָל יוֹם. מָגֵן אַבְרָהָם (סק"א). וְכֵן כָּתַב ט"ז (סק"ג) דְּרָאוּי לִנְהֹג שֶׁלֹּא יֹאמַר בְּכָל יוֹם רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם וְכוּ', אֶלָּא אִם בָּא לוֹ חֲלוֹם בַּלַּיְלָה שֶׁלְּפָנָיו, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּשָׁעַת הָרֶגֶל שֶׁעוֹלִין לַדּוּכָן, יָכוֹל לוֹמַר אוֹתוֹ אֲפִלּוּ מִן הַסְּתָם, כִּי קָאֵי עַל הַחֲלוֹמוֹת שֶׁחָלַם בִּימֵיהֶם. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וְכֵן כָּתַב הַפְּרִי חָדָשׁ: (ב) **שֶׁלְּךָ.**

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

לְאַחֲרָהּ סָמוּךְ לַשְּׁקִיעָה: (ח) וְהַמִּנְהָג שֶׁלָּנוּ וְכוּ'. רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁאֵין נוֹשְׂאִין כַּפַּיִם כָּלָל בִּמְדִינוֹתֵינוּ בְּכָל יְמוֹת הַשָּׁנָה רַק בִּימִים טוֹבִים וְגַם זֶה רַק בִּתְפִלַּת מוּסָף, (ד) וּמִכָּל מָקוֹם כָּל הַדִּינִים הַנִּזְכָּרִים בְּסָעִיף זֶה נָפְקָא מִנָּהּ גַּם לְדִידָן לְעִנְיַן אֲמִירַת אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ וְכוּ', וּלְפִי הַמְבֹאָר לְעֵיל בְּסִימָן קכ"ז (ס"ב) דִּבְזְמַן שֶׁרָאוּ מִדִּינָא לְשָׁא כַּפַּיִם אוֹמְרִים אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ: **ב** (ט) **שֶׁהַדָּבָר יָדוּעַ וְכוּ'.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר וְלֹא אָסְרוּ בָּזֶה כִּי אִם מִשּׁוּם דְּמֵחֲלֵךְ בְּשָׁאר יוֹמֵי וְכַנַּ"ל בְּסָעִיף א', לָכֵן אֵין מוֹרִידִין אוֹתוֹ אִם כְּבָר עָלָה, אֲבָל בְּמִנְחָה שֶׁל שְׁאָר יוֹמֵי אַף אִם עָלָה יֵרֵד [אַחֲרוֹנִים]: (י) מִקְּרֵי קָצַת רָאוּי. וּמִכָּל מָקוֹם הַמִּתְעַנִּים עַד חֲצוֹת וּמִתְפַּלְּלִין מִנְחָה כְּגוֹן בְּעֶרֶב רֹאשׁ הַשָּׁנָה וְכַדּוֹמֶה, (ה) לֹא יֹאמַר הַשְּׁלִיחַ צִבּוּר אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֲפִלּוּ לְשִׁיטָה זוֹ:

א (א) **מַאן דַּחֲזָא.** וּבְמִדִּינוֹתֵינוּ (ה) נוֹהֲגִין כָּל הַקָּהָל לֵאמֹר תְּפִלָּה זוֹ בְּשָׁעַת הַדּוּכָן אֲפִלּוּ אוֹתָם שֶׁלֹּא חָלְמוּ, וְהַטַּעַם דְּכֵיוָן דְּאֵין אָנוּ נוֹשְׂאִין כַּפַּיִם כִּי אִם בְּרֶגָלִים, אִי אָפְשָׁר שֶׁלֹּא חָלַם לוֹ פַּעַם אַחַת בֵּין רֶגֶל לְרֶגֶל: **(ב) וְלֹא יָדַע וְכוּ'.** (ג) אִי טָבָא הוּא אוֹ בִּישָׁא הוּא: **(ג) וְנֵימָא הָכִי.** וּכְבָר נִתְבָּאֵר לְעֵיל סוֹף סִימָן קכ"ח (סמ"ה) בְּהַגָּ"ה דְּהִנְהִיגוּ לֵאמֹר שֶׁמַּאֲרִיכִין בְּנִגּוּן הַתֵּבוֹת שֶׁבְּסוֹף הַפְּסוּקִים, עַיֵּן שָׁם: **(ד) וַחֲלוֹמוֹתַי שֶׁלְּךָ וְכוּ'.** הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק"ב) כָּתַב דְּצָרִיךְ לוֹמַר בֵּין חֲלוֹמוֹת שֶׁחָלַמְתִּי עַל אֲחֵרִים וּבֵין חֲלוֹמוֹת שֶׁחָלַמְתִּי עַל עַצְמִי, [א]אֲבָל בַּסִּדּוּרִים שֶׁלָּנוּ הַנָּסְחָא לְהֶפֶךְ, דְּהַיְנוּ בֵּין שֶׁחָלַמְתִּי עַל עַצְמִי וְכוּ', וְכֵן הִסְכִּים בְּאֵלִיָּה רַבָּה (סק"ג). כָּתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים שֶׁיֵּסַיֵּם בִּתְפִלָּה זוֹ בְּפַעַם רִאשׁוֹן וְתִשְׁתָּרֵנִי, כְּנֶגֶד מַה שֶּׁהַכֹּהֲנִים מְסַיְּמִים 'וְיִשְׁמְרֶךָ'. וּבְפַעַם שֵׁנִיָּה וְתִחָּנֵנִי, כְּנֶגֶד 'וְיִחֻנֶּךָ'. וּבְפַעַם שְׁלִישִׁית וְתִרְצֵנִי, כְּנֶגֶד 'שָׁלוֹם'. מִשּׁוּם סִיוּם כֹּהֲנִים כְּתִיב בְּעִיקָּר וְכוּ'. וְכֵן נוֹהֲגִין בְּמִדִּינוֹתֵינוּ שֶׁאֵין עוֹלִין לַדּוּכָן, וְאֵין לְשַׁנּוֹת מִמִּנְהָגָם. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וְכֵן כָּתַב הַפְּרִי חָדָשׁ: (ג) **שֶׁלְּךָ וְכוּ'.**

בֵּאוּר הַלָּכָה

א * **מַאן דַּחֲזָא. לְאַפּוקֵי מִי שֶׁלֹּא חָלַם לוֹ בַּלַּיְלָה שֶׁלְּפָנָיו לֹא יֹאמַר. אַף בִּמְדִינוֹתֵינוּ שֶׁנּוֹשְׂאִין כַּפַּיִם רַק בְּרֶגֶל, צָרִיךְ לוֹמַר הָרִבּוֹן,** כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתִּי בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק"א). **וְעַיֵּן בְּמַחֲצִית הַשֶּׁקֶל** (סק"ב) **שֶׁכָּתַב דְּכֵיוָן טוֹב שֶׁנִּי אֵין לוֹמַר הָרִבּוֹן מִי שֶׁלֹּא חָלַם לוֹ בַּלַּיְלָה שֶׁלְּפָנָיו,** וְעַל חֲלוֹמוֹת שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה הֲרֵי כְּבָר אָמַר מַאֲתָמוֹל, עַיֵּן שָׁם. **וְהָעוֹלָם אֵין נוֹהֲגִין כֵּן,** וְאָפְשָׁר דְּחוֹשְׁשִׁין שֶׁמָּא חָלְמוּ אֲחֵרִים עֲלֵיהֶם בְּלַיְלָה זוֹ, **וְאַף לְפִי זֶה לֹא יַתְחִיל מֵרִבּוֹן, דְּהָאֵיךְ יֹאמַר חֲלוֹם חָלַמְתִּי** וְאֵינִי יוֹדֵעַ מָה הוּא **וְהוּא לֹא חָלַם כְּלָל, אֶלָּא יַתְחִיל מֵיהֵי רְצוֹן וְכוּ' שֶׁיִּהְיוּ כָּל חֲלוֹמוֹתַי וְכוּ':**

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(ד) אַחֲרוֹנִים: **ב (ה)** אֵלִיָּה רַבָּה (סק"ב) וּמָגֵן גִּבּוֹרִים (אלף המגן סק"ג) כְּמָהַרַ"י וַיְיל (הלכות סי' מא), וּדְלֹא כְּמָגֵן אַבְרָהָם (סק"א). **וְהַטַּעַם, דִּתְעַנִּיתִים כָּאֵלּוּ אֵין נְשִׂיאַת כַּפַּיִם בְּמִנְחָה מִדִּינָא וְאַפִּלּוּ בְּדִיעֲבַד, בְּשִׁאָר יְמוֹת הַשָּׁנָה,** דְּלֹא שַׁיָּךְ בָּזֶה לוֹמַר שֶׁהִדְבִּיר יְדִעַ שָׁאֵין שָׁם שִׁכְרוּת, כֵּיוָן שֶׁאֵינוֹ תַּעֲנִית גָּמוּר לְכָל הַיּוֹם, **וַאֲפִלּוּ בְּמִתְעַנִּין כָּל הַיּוֹם אֶלָּא שֶׁאֵינוֹ תַּעֲנִית צִבּוּר כְּגוֹן בְּז' בְּאָדָר אוֹ בְּט"ו בְּסִוָּן וְכַדּוֹמֶה שֶׁמִּתְאַסְּפִים חֲבוּרוֹת וּמִתְעַנִּים, גַּם כֵּן דַּעַת הָרַבֶּה אַחֲרוֹנִים דְּכִבְכוֹן זֶה אָסוּר בִּנְשִׂיאַת כַּפַּיִם בְּמִנְחָה מִדִּינָא,** (ז) אַחֲרוֹנִים: **ב (ס)** אֵלִיָּה רַבָּה (סק"ב) וּמָגֵן גִּבּוֹרִים (אלף המגן סק"ג) כְּמָהַרַ"י וַיְיל (הלכות סי' מא), וּדְלֹא כְּמָגֵן אַבְרָהָם (סק"א). **וְהַטַּעַם, דִּתְעַנִּיתִים כָּאֵלּוּ אֵין נְשִׂיאַת כַּפַּיִם בְּמִנְחָה מִדִּינָא וְאַפִּלּוּ בְּדִיעֲבַד, בְּשִׁאָר יְמוֹת הַשָּׁנָה,** דְּלֹא שַׁיָּךְ בָּזֶה לוֹמַר שֶׁהִדְבִּיר יְדִעַ שָׁאֵין שָׁם שִׁכְרוּת, כֵּיוָן שֶׁאֵינוֹ תַּעֲנִית גָּמוּר לְכָל הַיּוֹם, **וַאֲפִלּוּ בְּמִתְעַנִּין כָּל הַיּוֹם אֶלָּא שֶׁאֵינוֹ תַּעֲנִית צִבּוּר כְּגוֹן בְּז' בְּאָדָר אוֹ בְּט"ו בְּסִוָּן וְכַדּוֹמֶה שֶׁמִּתְאַסְּפִים חֲבוּרוֹת וּמִתְעַנִּים, גַּם כֵּן דַּעַת הָרַבֶּה אַחֲרוֹנִים דְּכִבְכוֹן זֶה אָסוּר בִּנְשִׂיאַת כַּפַּיִם בְּמִנְחָה מִדִּינָא,** **וְאַפִלּוּ בְּדִיעֲבַד,** וּמִשּׁוּם חֲשַׁשׁ שִׁכְרוּת כְּבִשְׁאָר יְמוֹת הַשָּׁנָה, **וְלֹא הִתִּירוּ אֶלָּא בְּתַעֲנִית צִבּוּר גָּמוּר, וּמְפִילָא אֵין אוֹמְרִים אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.** עַיֵּן אֵלִיָּה רַבָּה (סק"ב) וּבַאֵר הֵיטֵב (סק"ג) וּמָגֵן גִּבּוֹרִים (שם) וּבְחִדּוּשֵׁי רַבִּי עֲקִיבָא אִיגֶר:

א (ו) ט"ז (סק"ג) וּמָגֵן אַבְרָהָם (סק"א) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: **(ז)** אֵלִיָּה רַבָּה (סק"ב): **(ח)** עֹלַת תָּמִיד (סק"ג) וּמָגֵן אַבְרָהָם (סק"ג) וְט"ז (סק"ב): **(ט)** ט"ז (שם) וַעֲטֶרֶת זְקֵנִים (ס"א): **(י)** אֵלִיָּה רַבָּה (סק"ט):

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] בשו"ע הרב (ס"ב) כתב שטוב לומר כנוסחת המג"א [וכן הנוסח בסידור].

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

הֲלָכוֹת נְשִׁיאַת כַּפַּיִם סִימָן קכ"ח

אוֹמֵר (ד) (י) 'שִׁים שָׁלוֹם', וְיֵשׁ מֵהֶם שֶׁיֵּשׁ לָהֶם לְהַתְחִיל מִ'שִׂים שָׁלוֹם' וְלִסְיֵים בְּ